Yargıtay 5. Hukuk Dairesi E.2026/6173 K.2026/10809 (10.06.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

5. Hukuk Dairesi 2026/6173 E. , 2026/10809 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 5. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2023/1212 Esas, 2024/2953 Karar

KARAR : Esastan ret

İLK DERECE MAHKEMESİ: Antalya 5. Asliye Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2019/261 Esas, 2021/580 Karar

Taraflar arasındaki kamulaştırmasız el atılan taşınmaz bedelinin tahsili ve ecrimisil istemine ilişkin davada yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın davalı ... yönünden pasif husumet yokluğu nedeniyle reddine, dahili davalı ... yönünden reddine karar verilmiştir.

Kararın davacılar vekilince istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacılar vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacılar vekili dava dilekçesinde özetle; Antalya ili, ..., ... Mahallesi 8 87... parsel sayılı taşınmazlara davalı kurumun haksız olarak el attığını beyan ederek fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile kamulaştırmasız el atma bedelinin davalı idareden tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı Karayollları Genel Müdürlüğü vekili cevap dilekçesinde özetle; taşınmazların usulüne uygun şelide kamulaştırıldığını, davanın usul ve esastan reddine karar verilmesinin talep etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile davanın davalı ... yönünden pasif husumet yokluğu nedeniyle reddine, dahili davalı ... yönünden reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacılar vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

Davacılar vekili istinaf dilekçesinde özetle; yerel mahkeme kararının usul ve kanuna uygun olmadığını, kamulaştırmasız el atma nedeniyle her iki davanın da müştereken ve müteselsilen sorumlu olduğunu, davalılar lehine vekâlet ücretine hükmedilmesinin hatalı olduğunu ve hükmedilen vekâlet ücretinin yüksek olduğunu belirterek yerel mahkeme

kararının kaldırılmasını talep etmiştir.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile dava konusu taşınmazların geldisinin ... 273 parsel olup, ... 273 parsel sayılı taşınmazın mülkiyeti Maliye Hazinesi adına tespit edilmişken Vakıflar ve Orman İdareleri ile ...'ın itirazları üzerine mülkiyeti ihtilaflı olarak mahkemeye intikal etmiş, ...-... Devlet Yolu güzergahında kalması nedeniyle, Kamulaştırma planında 30 kurum parsel numarası ile gösterilen kısım (889 parsel) 04.06.1969 tarihli ve 1969/112 sayılı Kamu Yararı Kararına dayanılarak 48.000,00 m²lik toplam alanından 27.360,00 m²lik kısmının kamulaştırma işlemine tabi tutulduğu, ... ili Kıymet Takdir Komisyonu tarafından kamulaştırılan 27.360,00 m²lik kısım için 23.06.1969 tarihinde mülkiyeti itirazlı olduğu belirtilen taşınmaz için alakalısının hukuki sıfatı"mahkeme sonunda belli olacaktır." belirtmesiyle 68.400,00 TL bedel tespit edildiği, tespit edilen bu miktarın ... Bankası ... Şube Müdürlüğünde 28.02.1970 tarihinde "mülkiyeti itirazlı ... köyü tapulama 273 parselin mahkemece tayin edilecek malikler adına" şerhiyle yatırıldığı, ... köyü 273 parselin kamulaştırılan kısmı için; ... tarafından Antalya 1. Asliye Hukuk Hakimliği nezdinde 10.04.1970 tarihinde 1970/412 Esas numarası ile açılan davada, davalıların arasında davacılar murisi ...'ın da bulunduğu, dava konusunun "istimlak parçasındaki muhdesatın tespiti ve istimlak muamelesinin tapu siciline şerhi" olduğu, davanın 1970/283 Karar numarası ile sonuçlandırıldığı, 273 parselin kamulaştırılan 27.360 m²lik kısmının ... tarafından istimlak olduğu, hususunun tespitine karar verildiği, davacılar murisi ...'ın kamulaştırmadan haberdar olup davalı ... 13.Bölge Müdürlüğüne dilekçe sunduğu ve Karayolları tarafından Antalya 1.Asliye Hukuk Hakimliğinin 1970 Esas, 1970/283 Karar sayılı davada taraf olması nedeniyle Kamulaştırma işleminin usulüne uygun olduğu, yine, dava konusu taşınmazların geldisi olan 273 parselin bu kez , "...-... yolu ... Varyantı 1 ve 2 kısımlarındaki eski ve yeni yollar arasında dar şerit halinde arta kalan sahalara rastlayan ve özel kişilere aidiyeti mahkemelerce tespit edilmiş olan ve planda ayrı ayrı gösterilen (mülkiyeti ihtilaflı) üstün vasıflı yol kenarında gecekondu tahaccümünü önlemek için emniyet ve ağaçlandırma sahası olarak kullanılmak maksadı ile" 16.03.1970 tarihli ve 1970/26 sayılı kamu yararı kararı alındığı, kamulaştırma işlemi için 03.07.1970 tarihinde yapılacak kıymet takdiri için hazırlanan ilan listesi 22.06.1970 tarihinde köy ilan tahtasında asıldığı, köy muhtarı ve azalar tarafından mühür ve imza ile tasdik edilen tutanak 10 gün süre ile ilan edildiği, 02.07.1970 tarihinde askıdan indirildiği, kamulaştırma işlemi sırasında ... 273 parselin 450,00 m²lik kısmı (887 parsel) kamulaştırma işlemine tabi tutulmuş olup Kıymet Takdir Komisyonu tarafından 03.07.1970 tarihinde 1.125,00 TL bedel tespit edildiği, kamulaştırılan taşınmazların alanları ve kamulaştırma bedellerini gösteren liste 01.09.1970 tarihinde köy ilan tahtasına asılmış olup muhtar ve diğer ilgililerin mühür ve imzaladığı tutanak 16.09.1970 tarihinde askıdan indirildiği, taşınmaz için tespitlenen miktarın ... Bankası ... Şube Müdürlüğüne 31.05.1976 tarihinde 1215 sayılı ile açılan hesap numarasına "mülkiyeti itirazlı ... köyü tapulama 273 parselin mahkemece tayin edilecek malikleri adına kamulaştırılan bedeli olarak yatırdığınız" belirtmesi işlenen banka dekontu dosya arasında bulunduğu, ... 273 parselin imar uygulaması sonucunda ifraz edilmesi 1. Kamulaştırma güzergahında kalan kısım 889 parsel numarası, 2. kamulaştırma güzergahında kalan kısım 887 parsel numarası olduğu, her iki parsel yönünden de davalı ... tarafından, kamulaştırma tarihinde yürürlükte olan 6830 sayılı İstimlak Kanunu'nun 17, 18... uncu maddeleri uyarına kamulaştırma işlemleri tamamlamış kamulaştırma bedelini taşınmazın aynına ilişkin itilafın mahkeme kararıyla çözümlenmesinin ardından ödenmesine gerektiği şeklinde şerh düşerek bloke edildiği anlaşıldığından, İlk Derece Mahkemesince dava konusu taşınmazların usulünce kamulaştırıldığından bahisle davanın reddine ilişkin kararında davacı tarafın istinaf konusu ettiği sebeplerle sınırlı olarak yapılan incelemede, usul ve kanuna aykırılık tespitlenemediğinden, davacı tarafın istinaf isteminin esastan

reddine karar vermek gerekmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacılar vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davacılar vekili temyiz dilekçesinde özetle; istinaf dilekçesinde ileri sürdüğü sebepleri tekrar ederek kararın bozulmasını talep etmiştir.

C. Gerekçe

1. Bölge adliye mahkemelerinin nihai kararlarının bozulması 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 371 inci maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

2. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davalı idare vekilinin aşağıdaki paragrafın kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

3. ...-... Devlet Yolu güzergahında kalması nedeniyle, Kamulaştırma planında 30 kurum parsel numarası ile gösterilen kısım (889 parsel) 04.06.1969 tarihli ve 1969/112 sayılı Kamu Yararı Kararına dayanılarak 48.000,00 m²lik toplam alanından 27.360,00 m²lik kısım kamulaştırma işlemine tabi tutulduğu ve usulüne uygun şekilde kamulaştırıldığından bu kısım yönünden davanın reddine karar verilmesinde bir isabetsizlik görülmemiştir.

4. Buna karşın 2942 sayılı Kanun'un 25 inci maddesi uyarınca hakların kullanılması ve borçların yerine getirilmesi bakımından kamulaştırma işlemi, mal sahibi açısından, usulüne uygun yapılan tebligatla başlar. Dosyada bulunan bilgi ve belgelere göre; ...-... yolu ... Varyantı 1 ve 2 kısımlarındaki eski ve yeni yollar arasında dar şerit halinde arta kalan sahalara rastlayan ve özel kişilere aidiyeti mahkemelerce tespit edilmiş olan ve planda ayrı ayrı gösterilen (mülkiyeti ihtilaflı) üstün vasıflı yol kenarında gecekondu tahaccümünü önlemek için emniyet ve ağaçlandırma sahası olarak kullanılmak maksadı ile 16.03.1970 tarihli ve 1970/26 sayılı kamu yararı kararı alınarak ek 450 m²lik alanın daha kamulaştırılmasına karar verildiği, ancak kamulaştırma işlemi o tarihteki malike usulüne uygun olarak tebliğ edilmediği gibi, çekişmesiz kamulaştırma bedelinin davacıya ödendiğine ilişkin bilgi ve belgenin de ibraz edilemediği, dolayısıyla dava konusu taşınmaza ilişkin kamulaştırma işlemlerinin tamamlanmadığı anlaşıldığından ek kamulaştırmaya konu 450 m²lik kısım yönünden işin esasına girilip, Karayolları Genel Müdürlüğünden ilgili yolun ... Büyükşehir Belediye Başkanlığının sorumluluğunda olup olmadığına ilişkin protokolün bulunup bulunmadığı sorularak sorumlu idarenin tespit edilip sonucuna göre davacının kamulaştırmasız el atmadan kaynaklanan tazminat talebinin kabulüne karar verilmesi gerekirken davanın reddine karar verilmesi bozmayı gerektirir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Davacılar vekilinin temyiz itirazlarının kabulüne, temyiz olunan İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA,

2. İlk Derece Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

Davacılardan peşin alınan temyiz harcının istenildiğinde iadesine,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

10.06.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.